הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקכז

לֹא יִסְמֹךְ עָלָיו לְיוֹם טוֹב אַחֵר, * [ג]אֲבָל בְּדִיעֲבַד (מה) יָכוֹל לִסְמֹךְ עָלָיו: **טו** (מו) [ד]נֶאֱכָל (יג) [יג] הָעֲרוּב אוֹ שֶׁאָבַד קֹדֶם שֶׁפִּשֵּׁל לְשַׁבָּת, אֵינוֹ יָכוֹל לְבַשֵּׁל אֶלָּא אִם כֵּן נִשְׁתַּיֵּר מִמֶּנּוּ (מז) כַּזַּיִת: **טז** [ה]לְאַחַר שֶׁהֶכִין צָרְכֵי שַׁבָּת (מח) יָכוֹל (יד) לְאָכְלוֹ: **יז** (מט) [ו]הִתְחִיל בְּעִסָּתוֹ וְנֶאֱכַל הָעֲרוּב, * גּוֹמֵר אוֹתָהּ עִסָּה. וְהוּא הַדִּין אִם הִתְחִיל (טו) לְבַשֵּׁל, שֶׁגּוֹמֵר (נ) אוֹתוֹ הַתַּבְשִׁיל שֶׁהִתְחִיל: **יח** (נא) [ז]אֲפָה וְלֹא בִּשֵּׁל (נב) אוֹ בִּשֵּׁל וְלֹא אָפָה וְנֶאֱכַל הָעֲרוּב אוֹ אָבַד, מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה בְּהֶתֵּר אֲפִלּוּ נִתְכַּוְּנוּ בּוֹ לְצָרְךָ יוֹם טוֹב יָכוֹל

ג כְּדַעַת רא"ש (פרק ב סי' א) לְטַעְמֵיהּ דְּרַךְ אַשֵּׁי בְּעֵרוּב תַּבְשִׁילִין שָׁם בְּמַמְרָא ט"ז (ע"ב).

ד מִשְׁנָה שָׁם. ה בְּרַיְיתָא שָׁם י"ז (ע"ב). ו מַיְמָרָא דְּאַבַּיֵּי שָׁם. ז הָרַאֲ"ד בַּהַשָּׂגוֹת בְּפֶרֶק ר'

מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה"ה) וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד שֶׁפְּבָרָא נְכוֹנָה הִיא.

בֵּאֵר הֵיטֵב

שֶׁהִנִּיחַ בְּצָרִיךְ עִיּוּן דְּאִם יוֹדֵעַ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בְּיוֹם שֵׁנִי אֹנֶס שֶׁלֹּא יוּכַל לֶאֱפוֹת כְּגוֹן בְּיוֹם חֻלְּשָׁא, אִי שָׁרֵי לֶאֱפוֹת אוֹ לְבַשֵּׁל בְּיוֹם רִאשׁוֹן אִם הָיָה דַּעְתּוֹ לְכָךְ בְּשָׁעַת עֲרוּב עַיֵּן שָׁם: **טו** (יג) **הָעֲרוּב.** הַיְנוּ הַתַּבְשִׁיל, אֲבָל אִם נֶאֱכַל הַפַּת אֵין בְּכָךְ כְּלוּם עַיֵּן סָעִיף ב', וַאֲפִלּוּ חָל יוֹם טוֹב בְּיוֹם חֲמִישִׁי וּבְיוֹם שִׁשִּׁי וְנִזְכַּר בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן אֵין צָרִיךְ לֶעָרֵב. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם סי' יח), וְעַיֵּן סָעִיף כ"ב:

מז (יד) **לְאָכְלוֹ.** וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לִזָּהֵר אוֹתוֹ לֶחֶם מִשְׁנָה בְּצָרְכִית וְשַׁחֲרִית, וּלְמִנְחָה יִבְצַע עָלָיו כְּמוֹ שֶׁכָּתְבְנוּ בְּסָעִיף קָטָן ב': **יז** (טו) **לְבַשֵּׁל.** אֲפִלּוּ לֹא הִנִּיחַ הַקְּדָרָה עֲדַיִן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְנִרְאֶה שֶׁרְצוֹנוֹ לוֹמַר כְּשֶׁצָּרִיךְ לָהֶם בְּיוֹם רִאשׁוֹן אוֹ שֶׁיֹּאכַל מִמֶּנּוּ קְצָת: **טו** [יג] **הָעֲרוּב.** וְכָתַב בְּשׁוּ"ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּתַב יָד חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן ט"ו נֶאֱבַד הַתַּבְשִׁיל וְהַפַּת נִשְׁאַר, שֶׁהַמְּחִימָר חָבֵא עָלָיו בְּרָכָה וְהַמַּפְקֵל לֹא הִפְסִיד, אַף (שֶׁמְּהָרָא"ק בְּשֵׁם מְהָרִי"ל) [שֶׁמְּהָרִי"ל (הל' עירובי תבשילין) בְּשֵׁם מְהָרָא"ק] מַחְמִיר מִכָּל מָקוֹם הָא הָרַמְ"א הִשְׁמִיט, גַּם כִּי בְּסַמַ"ק (מצוה קצד הגהה ב) אֵיתָא לְהָדֵיא שֶׁאִם נֶאֱבַד הַמְבֻשָּׁל סוֹמְכִין עַל הָאֲפוּי עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אַחֵר אִם יִתְקַיֵּם, דְּאַף דְּנִמְצָא שֶׁהִנִּיחַ הָעֲרוּב זְמַן רַב קֹדֶם יוֹם טוֹב הַהוּא לֹא אִכְפַּת לָן כֵּיוָן דְּעַל כָּל פָּנִים כְּבָר הִתְחִיל לְהָכִין לְשַׁבָּת הַהוּא מִזְּמַן קֹדֶם בֵּימוֹת הַחֹל. (סה) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּמִצְּוָתוֹ לְהַנִּיחוֹ דַּוְקָא בְּעֶרֶב אוֹתוֹ יוֹם טוֹב שֶׁבָּא לְהַתִּיר לְבַשֵּׁל בּוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים מִקֹּדֶם לֹא מָהֲנִי. וְהַכְּרִיעַ הַמַּחֲבֵר דְּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְהַחְמִיר (סו) כְּדַעָה זוֹ וּבְדִיעֲבַד סוֹמְכִין עַל הַמִּקִּלִּין בְּאֶסּוּר דְּרַבָּנָן: **(מה) יָכוֹל לִסְמֹךְ.** הַיְנוּ כְּשֶׁהִנִּיחַ הָעֲרוּב עַל יוֹם טוֹב אֲחֵר [א]וְלֹא נִזְכַּר לְעֶרֶב שֵׁנִית בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב סוֹמֵךְ עַל עֵרוּב זֶה לֶאֱפוֹת וּלְבַשֵּׁל, אֲבָל אִם נִזְכַּר קֹדֶם יוֹם טוֹב (מז) צָרִיךְ לְעָרֵב שֵׁנִית וְלוֹמַר בְּהֶדְיָן עֵרוּבָא, אֲבָל לֹא יְבָרֵךְ שֵׁנִית: **טו** (מו) **נֶאֱכַל הָעֲרוּב.** הַיְנוּ הַתַּבְשִׁיל, אֲבָל נֶאֱכַל הַפַּת (סמ) אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וַאֲפִלּוּ אִם חָל יוֹם טוֹב בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שִׁשִּׁי (סט) וְנִזְכַּר בָּרִאשׁוֹן שֶׁאָבַד הַפַּת, אֵין צָרִיךְ לֶעָרֵב עַל תְּנַאי אֶלָּא סוֹמֵךְ עַל הַתַּבְשִׁיל לְחוּד שֶׁהוּא עִקַּר הָעֲרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב': **(מז) כַּזַּיִת.** דְּזֶהוּ שִׁעוּר עֵרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ג': **טז** (מח) **יָכוֹל לְאָכְלוֹ.** מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה (ע) נָכוֹן שֶׁיְּנִיחַ אוֹתוֹ לֶחֶם מִשְׁנָה בְּעַרְבִית וְשַׁחֲרִית, וּבְמִנְחָה יִבְצַע עָלָיו כֵּיוָן דְּאִתְעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה חֲדָא לְתַעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה אַחֲרִיתָא: **יז** (מט) **הִתְחִיל בְּעִסָּתוֹ.** רַק (עא) לְלוּשׁ, גּוֹמֵר לָאֲפוֹתָהּ: **(נ) אוֹתוֹ הַתַּבְשִׁיל.** וַאֲפִלּוּ (עב) לֹא הִנִּיחָהּ עֲדַיִן אֵצֶל הָאֵשׁ וְרַק שֶׁהִתְחִיל בָּהּ כְּגוֹן שֶׁחָתַךְ רָאשֵׁי הַלְּפָתוֹת וְכַדּוֹמֶה, גּוֹמֵר אוֹתָהּ לְבַשֵּׁל: **יח** (נא) **אָפָה וְלֹא בִּשֵּׁל וְכוּ'.** כֵּן בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דִּין חָדָשׁ דְּכִשֶּׁנֶאֱבַד הָעֲרוּב קֹדֶם סְעֻדַּת יוֹם טוֹב יָכוֹל לְהַשְׁאִיר מַה שֶּׁבִּשֵּׁל בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, (עג) דְּכֵיוָן דְּבִשְׁלָם בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה הָעֲרוּב קַיָּם וְהָיָה יָכוֹל לְבַשְּׁלָם לְשַׁבָּת מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב לֹא הִפְסִיד בָּזֶה, וְיָכוֹל לְהַשְׁאִירָם לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, (עד) אֲבָל מַה שֶּׁבִּשֵּׁל לְיוֹם טוֹב אַחֵר שֶׁנֶּאֱבַד עֲרוּבוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁאִיר לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, דְּהֶעָרְמָה הוּא דְּהָא יֵשׁ לוֹ תַּבְשִׁילִין לְיוֹם טוֹב: **(נב) אוֹ בִּשֵּׁל וְלֹא אָפָה.** הַלָּשׁוֹן (עה) אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, דְּהוּא הַדִּין אִם אָפָה וּבִשֵּׁל

בַּאוּר הַלָּכָה

בְּבַאוּר הֲלָכָה (ד"ה עדשים) עַיֵּן שָׁם:

*** אֲבָל בְּדִיעֲבַד יָכוֹל לִסְמֹךְ עָלָיו. הִנֵּה הַפּוֹסְקִים לֹא בֵּארוּ אִם דֵּי בְּכַזַּיִת אֶחָד אוֹ צָרִיךְ כַּזַּיִת לְכָל יוֹם טוֹב. וְלִכְאוֹרָה מִסְּבָרָא נִרְאֶה דְּלֹא מְהַנֵּי אַף דְּיַעֲבַד אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ בּוֹ שִׁעוּר כַּזַּיִת לְכָל יום טוב שֶׁיִּעָרֵב עָלָיו,** דְּלֹא דָּמֵי לְעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת דְּכָל זְמַן שֶׁהוּא קַיָּם הֲרֵי כֻּלָּם מְשֻׁתָּפִין בּוֹ אֲבָל כָּאן שֶׁתִּקְּנוּ שֶׁיְּכִין תַּבְשִׁיל מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁיֶּאֱפֶה וִיבַשֵּׁל עַל סְמֹךְ זֶה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א', וְאִם כֵּן כָּאן שְׁרוּצָה לְעָרֵב עַתָּה גַּם עַל יוֹם טוֹב אַחֵר צָרִיךְ כַּזַּיִת יְתֵרָה בִּשְׁבִיל אוֹתוֹ יוֹם טוֹב דַּהֲלֹא נָחְשַׁב כְּאִלּוּ הַכִּין לְיוֹם טוֹב הַהוּא גַּם כֵּן מֵהַיּוֹם וְאֵיפֹה הֻכְנָתוֹ אִם לֹא נִיחַ כַּזַּיִת יְתֵרָה בִּשְׁבִיל יוֹם טוֹב הַהוּא. **אֲבָל מִלְּשׁוֹן הַמְּחַבֵּר 'עַל דַּעַת לִסְמֹךְ עָלָיו' מַשְׁמַע דְּעַל כַּזַּיִת גּוּפָא סוֹמֵךְ וְכֵן נִרְאֶה קָצָת מִלְּשׁוֹן הָרא"ש** (פרק ב סי' א) שֶׁכָּתַב עֵרוּב אֶחָד לְשַׁבָּת זוֹ וּלְשַׁבָּת הַבָּאָה, **וּבְיוֹתֵר נִרְאֶה מִירוּשַׁלְמִי שֶׁכָּתַב מְעָרֵב אָדָם פַּת בְּבֵיצָה וְתַבְשִׁיל כַּזַּיִת וְסוֹמֵךְ עָלָיו עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן וְהֶעְתִּיקוּ הַמְרַדְּכִי** (שם) **לַהֲלָכָה וְכֵן הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי** (שם), **הֲרֵי מַשְׁמַע לְהָדְיָא דְּעַל כַּזַּיִת אֶחָד סוֹמֵךְ אַף עַל יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן, אִם לֹא שֶׁנֶּחְלַק דְּכָל הַיּוֹם טוֹב עַד יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן חָשִׁיב לֵיהּ כְּאֶחָד וְאֵין צָרִיךְ לְהַכְנָה יְתֵרָה מַה שֶּׁאֵין כֵּן מִיּוֹם טוֹב לַחֲבֵרוֹ צָרִיךְ עַל כָּל יוֹם טוֹב כַּזַּיִת בִּפְנֵי עַצְמוֹ** [וּבֶאֱמֶת כֵּן הוּא דַּעַת הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי בְּעִקַּר הַדִּין דְּדַוְקָא עַד יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן מֵהֲנֵי עֵרוּבוֹ וְלֹא לְיוֹם טוֹב אַחֵר כְּמַבְאָר בְּבֵית יוֹסֵף (שם)]. **הֵיוֹצֵא לָן מִדְּבָרֵינוּ דִּבְדִיעֲבַד יָכוֹל לִסְמֹךְ עַל הֵירוּשַׁלְמִי אַף בָּזֶה דְּדֵי בְּכַזַּיִת אֶחָד אֶלָּא דִּמְכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְדַיֵּן דְּאוּלַי רַק לְאוֹתוֹ יוֹם טוֹב,** וְכֵיוָן דְּמִקּוֹר דִּין זֶה הוּא מִירוּשַׁלְמִי הַבּוּ דְּלֹא לְהוֹסִיף עֲלַהּ וּכְדַעַת הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף **אֲבָל לְיוֹם טוֹב (אַחֲרוֹן) [אַחֵר]** דְּלְדַעַת הַכַּלְבּוֹ אִי אֶפְשָׁר לְעָרֵב כְּלָל מֹקֶדֶם דְּצָרִיךְ לְבַשֵּׁל וּלְהַנִּיחַ בְּכָל עֶרֶב יוֹם טוֹב גּוּפָא, וְעַל כֵּן **אַף אִם נִקַּל בְּדִיעֲבַד בֶּעָרוּב שֶׁעָרַב עַכְשָׁו לְיוֹם טוֹב אַחֵר אִפְשָׁר דְּצָרִיךְ דַּוְקָא שֶׁיִּהְיֶה עַל כָּל פָּנִים כַּזַּיִת יְתֵרָה בִּשְׁבִילוֹ, וְצָרִיךְ עִיּוּן.** אָכֵן כָּל זֶה אִם מִנַּיַּח וְאוֹמֵר עַכְשָׁו בְּהֶדְיָן עֵרוּבָא בְּאוֹתוֹ עֶרֶב יוֹם טוֹב, **אֲבָל אִם נִשְׁאַר קְצָת מִכַּזַּיִת וְחוֹזֵר וְאוֹמֵר בְּהֶדְיָן עֵרוּבָא בְּאוֹתוֹ עֶרֶב יוֹם טוֹב, פָּשׁוּט דְּמְהַנֵּי אַף בְּכַזַּיִת אֶחָד,** דְּהַשְׁתָּא הוּא עֵרוּב חָדָשׁ:

יז * גּוֹמֵר אוֹתָהּ עִסָּה. עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש בשם הרא"ש) **שֶׁהָרא"ש** (שם סי' יב) **וְתַרַ"ן** (י. ד"ה אמר אביי) **נִסְתַּפְקוּ בָּזֶה וְסָתְמוּ הַמְחַבֵּר לְהַחְמִיר דְּדַוְקָא אוֹתָהּ עִסָּה וְכֵן סָתְמוּ הָאַחֲרוֹנִים** וְכֵן הֵבִיא בְּסֵפֶר קְרֶבֶן נְתַנְאֵל (שם אות ו) בְּשֵׁם הָרַאֲבַ"ן (ד"ה ת"ר אין אופין) [וּבְפֵרֻשׁ לְפִי מַה דְּהֵבִיא (בְּנְהַר שָׁלוֹם) [בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי] (ס"ק יז) בְּשֵׁם הָאֲרְחוֹת חַיִּים (דין עירובי תבשילין אות ד) בְּשֵׁם הָרַאֲבַ"ד (פ"ו ה"ה), דַּעַת הָרַאֲבַ"ד גַּם כֵּן הָכִי בְּהֶדְיָא]. **אָכֵן יֵשׁ מְקִלִּין בָּזֶה, הַבַּרְכֵי יוֹסֵף** (סק"ח) **בְּשֵׁם הָרַדְבַּ"ז** (ח"ב סי' תרסט) **שֶׁאִם הִתְחִיל עוֹשֶׂה כָּל צָרְכּוֹ,** וְכֵן תַּלְמִידוֹ הַשִּׁיטָה מְקֹבֶצֶת (יז: ד"ה אמר אביי) **שֶׁכְּתָבְנוּ בְּבַאוּר הֲלָכָה** (ד"ה גומר) **שֶׁאֲפִלּוּ דַּעַת הָרַמְבַּ"ם גַּם כֵּן הָכִי:**

(סה) כָּל בּוֹ (סי' נט) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ נְתַנְאֵל: **(סו)** כֵּן כָּתַב הַגְּהָר שָׁלוֹם (סק"ז) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק טו) וּבַיִת מֵאִיר דְּזֶהוּ טַעַם הַמְחַבֵּר בְּבֵית יוֹסֵף (שם) דְּחָשַׁשׁ לְדַעַת הַכָּל בּוֹ, וְהֻכָּל בּוֹ אֲזַיל גַּם כֵּן אַף לְרַב אַשֵּׁי וְכַמְבֹאָר בְּדִבְרֵיהֶם שָׁכָתַב לְבַשֵּׁל בּוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים מִקֹּדֶם לֹא מָהֲנִי. וְהַכְּרִיעַ הַמַּחֲבֵר דְּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְהַחְמִיר (סו) כְּדַעָה זוֹ וּבְדִיעֲבַד סוֹמְכִין עַל הַמִּקִּלִּין בְּאֶסּוּר דְּרַבָּנָן: **(מה) יָכוֹל לִסְמֹךְ.** הַיְנוּ כְּשֶׁהִנִּיחַ הָעֲרוּב עַל יוֹם טוֹב אַחֵר [א]וְלֹא נִזְכַּר לְעֶרֶב שֵׁנִית בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב סוֹמֵךְ עַל עֵרוּב זֶה לֶאֱפוֹת וּלְבַשֵּׁל, אֲבָל אִם נִזְכַּר קֹדֶם יוֹם טוֹב (מז) צָרִיךְ לְעָרֵב שֵׁנִית וְלוֹמַר בְּהֶדְיָן עֵרוּבָא, אֲבָל לֹא יְבָרֵךְ שֵׁנִית: **טו** (מו) **נֶאֱכַל הָעֲרוּב.** הַיְנוּ הַתַּבְשִׁיל, אֲבָל נֶאֱכַל הַפַּת (סמ) אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וַאֲפִלּוּ אִם חָל יוֹם טוֹב בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שִׁשִּׁי (סט) וְנִזְכַּר בָּרִאשׁוֹן שֶׁאָבַד הַפַּת, אֵין צָרִיךְ לֶעָרֵב עַל תְּנַאי אֶלָּא סוֹמֵךְ עַל הַתַּבְשִׁיל לְחוּד שֶׁהוּא עִקַּר הָעֲרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב': **(מז) כַּזַּיִת.** דְּזֶהוּ שִׁעוּר עֵרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ג': **טז** (מח) **יָכוֹל לְאָכְלוֹ.** מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה (ע) נָכוֹן שֶׁיְּנִיחַ אוֹתוֹ לֶחֶם מִשְׁנָה בְּעַרְבִית וְשַׁחֲרִית, וּבְמִנְחָה יִבְצַע עָלָיו דְּכֵיוָן דְּאִתְעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה חֲדָא לְתַעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה אַחֲרִיתָא: **יז** (מט) **הִתְחִיל בְּעִסָּתוֹ.** רַק (עא) לְלוּשׁ, גּוֹמֵר לָאֲפוֹתָהּ: **(נ) אוֹתוֹ הַתַּבְשִׁיל.** וַאֲפִלּוּ (עב) לֹא הִנִּיחָהּ עֲדַיִן אֵצֶל הָאֵשׁ וְרַק שֶׁהִתְחִיל בָּהּ כְּגוֹן שֶׁחָתַךְ רָאשֵׁי הַלְּפָתוֹת וְכַדּוֹמֶה, גּוֹמֵר אוֹתָהּ לְבַשֵּׁל: **יח** (נא) **אָפָה וְלֹא בִּשֵּׁל וְכוּ'.** כֵּן בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דִּין חָדָשׁ דְּכִשֶּׁנֶאֱבַד הָעֲרוּב קֹדֶם סְעֻדַּת יוֹם טוֹב יָכוֹל לְהַשְׁאִיר מַה שֶּׁבִּשֵּׁל בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, (עג) דְּכֵיוָן דְּבִשְׁלָם בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה הָעֲרוּב קַיָּם וְהָיָה יָכוֹל לְבַשְּׁלָם לְשַׁבָּת מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב לֹא הִפְסִיד בָּזֶה, וְיָכוֹל לְהַשְׁאִירָם לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, (עד) אֲבָל מַה שֶּׁבִּשֵּׁל לְיוֹם טוֹב אַחֵר שֶׁנֶּאֱבַד עֲרוּבוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁאִיר לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, דְּהֶעָרְמָה הוּא דְּהָא יֵשׁ לוֹ תַּבְשִׁילִין לְיוֹם טוֹב: **(נב) אוֹ בִּשֵּׁל וְלֹא אָפָה.** הַלָּשׁוֹן (עה) אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, דְּהוּא הַדִּין אִם אָפָה וּבִשֵּׁל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סה) כָּל בּוֹ (סי' נט) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ נְתַנְאֵל: **(סו)** כֵּן כָּתַב הַגְּהָר שָׁלוֹם (סק"ז) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס"ק טו) וּבַיִת מֵאִיר דְּזֶהוּ טַעַם הַמְחַבֵּר בְּבֵית יוֹסֵף (שם) דְּחָשַׁשׁ לְדַעַת הַכָּל בּוֹ, וְהֻכָּל בּוֹ אֲזַיל גַּם כֵּן אַף לְרַב אַשֵּׁי וְכַמְבֹאָר בְּדִבְרֵיהֶם שָׁכָתַב לְבַשֵּׁל בּוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים מִקֹּדֶם לֹא מָהֲנִי. וְהַכְּרִיעַ הַמַּחֲבֵר דְּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְהַחְמִיר (סו) כְּדַעָה זוֹ וּבְדִיעֲבַד סוֹמְכִין עַל הַמִּקִּלִּין בְּאֶסּוּר דְּרַבָּנָן: **(מה) יָכוֹל לִסְמֹךְ.** הַיְנוּ כְּשֶׁהִנִּיחַ הָעֲרוּב עַל יוֹם טוֹב אַחֵר [א]וְלֹא נִזְכַּר לְעֶרֶב שֵׁנִית בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב סוֹמֵךְ עַל עֵרוּב זֶה לֶאֱפוֹת וּלְבַשֵּׁל, אֲבָל אִם נִזְכַּר קֹדֶם יוֹם טוֹב (מז) צָרִיךְ לְעָרֵב שֵׁנִית וְלוֹמַר בְּהֶדְיָן עֵרוּבָא, אֲבָל לֹא יְבָרֵךְ שֵׁנִית: **טו** (מו) **נֶאֱכַל הָעֲרוּב.** הַיְנוּ הַתַּבְשִׁיל, אֲבָל נֶאֱכַל הַפַּת (סמ) אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וַאֲפִלּוּ אִם חָל יוֹם טוֹב בְּיוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שִׁשִּׁי (סט) וְנִזְכַּר בָּרִאשׁוֹן שֶׁאָבַד הַפַּת, אֵין צָרִיךְ לֶעָרֵב עַל תְּנַאי אֶלָּא סוֹמֵךְ עַל הַתַּבְשִׁיל לְחוּד שֶׁהוּא עִקַּר הָעֲרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב': **(מז) כַּזַּיִת.** דְּזֶהוּ שִׁעוּר עֵרוּב כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ג': **טז** (מח) **יָכוֹל לְאָכְלוֹ.** מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה (ע) נָכוֹן שֶׁיְּנִיחַ אוֹתוֹ לֶחֶם מִשְׁנָה בְּעַרְבִית וְשַׁחֲרִית, וּבְמִנְחָה יִבְצַע עָלָיו דְּכֵיוָן דְּאִתְעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה חֲדָא לְתַעֲבִיד בּוֹ מִצְוָה אַחֲרִיתָא: **יז** (מט) **הִתְחִיל בְּעִסָּתוֹ.** רַק (עא) לְלוּשׁ, גּוֹמֵר לָאֲפוֹתָהּ: **(נ) אוֹתוֹ הַתַּבְשִׁיל.** וַאֲפִלּוּ (עב) לֹא הִנִּיחָהּ עֲדַיִן אֵצֶל הָאֵשׁ וְרַק שֶׁהִתְחִיל בָּהּ כְּגוֹן שֶׁחָתַךְ רָאשֵׁי הַלְּפָתוֹת וְכַדּוֹמֶה, גּוֹמֵר אוֹתָהּ לְבַשֵּׁל: **יח** (נא) **אָפָה וְלֹא בִּשֵּׁל וְכוּ'.** כֵּן בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דִּין חָדָשׁ דְּכִשֶּׁנֶאֱבַד הָעֲרוּב קֹדֶם סְעֻדַּת יוֹם טוֹב יָכוֹל לְהַשְׁאִיר מַה שֶּׁבִּשֵּׁל בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, (עג) דְּכֵיוָן דְּבִשְׁלָם בְּיוֹם טוֹב לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב עַצְמוֹ לְשַׁבָּת, מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה הָעֲרוּב קַיָּם וְהָיָה יָכוֹל לְבַשְּׁלָם לְשַׁבָּת מַה שֶּׁכֵּנּוּן בָּהֶם לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב לֹא הִפְסִיד בָּזֶה, וְיָכוֹל לְהַשְׁאִירָם לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, (עד) אֲבָל מַה שֶּׁבִּשֵּׁל לְיוֹם טוֹב אַחֵר שֶׁנֶּאֱבַד עֲרוּבוֹ אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁאִיר לְשַׁבָּת וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכוֹ יוֹם טוֹב, דְּהֶעָרְמָה הוּא דְּהָא יֵשׁ לוֹ תַּבְשִׁילִין לְיוֹם טוֹב: **(נב) אוֹ בִּשֵּׁל וְלֹא אָפָה.** הַלָּשׁוֹן (עה) אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, דְּהוּא הַדִּין אִם אָפָה וּבִשֵּׁל

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"ב) הוסיף שהוא הדין אם הזיד ולא עירב מותר לו לסמוך בדיעבד על עירובו הראשון ולבשל מיו"ט לשבת.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הוּא (נג) לְהַנִּיחוֹ לְשַׁבָּת, וּלְבַשֵּׁל מִכָּאן וְאֵילָךְ לְיוֹם טוֹב: יט [ח]מִי שֶׁלֹּא עֵרַב (נד) מֻתָּר לְהַדְלִיק (טז) נֵר שֶׁל שַׁבָּת, (נה) [ט]וְיֵשׁ אוֹסְרִים: כ (נו) * 'מִי שֶׁלֹּא עֵרַב, כְּשֵׁם שֶׁאָסוּר לְבַשֵּׁל לְעַצְמוֹ כָּךְ אָסוּר לְבַשֵּׁל (נז) לַאֲחֵרִים שַׁבָּת, (נה) [ט]וְיֵשׁ אוֹסְרִים: כ (נו) * 'מִי שֶׁלֹּא עֵרַב, כְּשֵׁם שֶׁאָסוּר לְבַשֵּׁל לְעַצְמוֹ כָּךְ אָסוּר לְבַשֵּׁל (נז) לַאֲחֵרִים וַאֲפִלּוּ בִּבְיתָם, (נח) וְגַם אֲחֵרִים אֲסוּרִים (נט) לְבַשֵּׁל לוֹ. וְאֵין לוֹ תַּקָּנָה אֶלָּא שֶׁיִּתֵּן קִמְחוֹ וְתַבְשִׁילוֹ (ס) לַאֲחֵרִים שֶׁעֵרְבוּ בְּמַתָּנָה וְהֵם אוֹפִין וּמְבַשְּׁלִים וְנוֹתְנִים לוֹ, וַאֲפִלּוּ בְּבֵיתוֹ יְכוֹלִים לְבַשֵּׁל. (סא) וְאִם אֵין שָׁם (יז) אֲחֵרִים שֶׁעֵרְבוּ, [י]יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמַּתָּר לָאֲפוֹת (סב) בְּצִמְצוּם פַּת אֶחָד וּלְבַשֵּׁל קְדָרָה אַחַת וּלְהַדְלִיק נֵר אֶחָד. הָגָה: וְאִם הִנִּיחַ עֵרוּב וְלֹא הִזְכִּיר הַמְּלָאכוֹת בְּהַדְיָא אֶלָּא אָמַר בְּדִין יְהֵא שָׁרֵי לָן לְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָּנָא, (סג) הָוֵי אַצָּל הָאֵשׁ רַק שֶׁהִתְחִיל בְּתִקּוּנוֹ כְּגוֹן שֶׁחָתַךְ הַלְּפָתוֹת וְכִדּוֹמֶה מֻתָּר לְבַשֵּׁל. מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק טז):

יט (נ) נֵר. הָאֲחֲרוֹנִים הָעֲלוּ דְּאִם לֹא עֵרַב אָסוּר לְהַדְלִיק, לָכֵן אֵין לְהַדְלִיק רַק נֵר אֶחָד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף כ': כ (י) אֲחֵרִים. וְהוּא הַדִּין אִם יֵשׁ שָׁם אֲחֵרִים וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְהִקָּנוֹת לָהֶם קִמְחוֹ, שָׁרֵי גַּם כֵּן לַאֲפוֹת בִּצְמָצוּם. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם ס"ק כה):

בֵּאוּר הַלָּכָה

שַׁדַּיִ מִפְּרוּשׁ רַשׁ"י שֶׁכָּתַב הַתְחֵל לְתַקָּנָה וְלַאֲפוֹתָה גּוֹמֵר הַכֹּל, וְדַיָּק הַשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת שֶׁכָּנָּתוֹ שֶׁגּוֹמֵר אַף שֶׁאֵר תַּבְשִׁילִין. וּבְרַשׁ"י שֶׁלָּפָנֵינוּ אֵינוֹ כָּתוּב זֶה כִּי אִם בְּרַשׁ"י שֶׁבְּרֵי"ף (י. ד"ה התחיל) וּכְפִי הַנִּרְאֶה שָׂגַם לִפְנֵי הָרַ"ן (שם ד"ה אמר אביי) הָיָה גִּרְסָה זוֹ וּבְשִׁנּוּי קָצָת לָאֲפוֹת אוֹ לְבַשֵּׁל גּוֹמֵר הַכֹּל, אֲכָן הָרַ"ן אַף שֶׁכָּתַב כֵּן אֲפִלּוּ הָכִי נִסְתַּפֵּק עַל שְׁאָר תַּבְשִׁילִין וְנִרְאֶה שֶׁמִּפְּרַשׁ שֶׁגּוֹמֵר הַכֹּל הַיְינוּ כָּל מְלָאכוֹת הַלַּיְלָה [כְּגוֹן עֲרֵיכָה וּרְדִידָה] אוֹ כָּל מְלָאכוֹת הָאֲפִיָּה כְּהַאי גַּוְנָא אֲבָל לִשְׁאָר תַּבְשִׁילִין סָפֵק הוּא. וּמִלְּשׁוֹן הָרַמְב"ם שֶׁכָּתַב (פ"ו ה"ח) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, דְּצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָיֵם עֲרוּבוֹ עַד שֶׁיִּגְמֹר כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ לָאֲפוֹת וּלְבַשֵּׁל, נֶאֱכַל הָעֵרוּב אוֹ אָבַד אוֹ נִשְׂרַף קֹדֶם שֶׁיֶּאֱפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל הָרֵי זֶה אָסוּר לָאֲפוֹת וּלְבַשֵּׁל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. הָרֵי מִתְּחִלָּה כָּתַב לְהַדְיָא דְּצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה קַיָּם עַד שֶׁיִּגְמֹר הַכֹּל וְגַם מִסּוֹף דְּבָרָיו קֹדֶם שֶׁיֶּאֱפֶה אוֹ יְבַשֵּׁל מַכְרָח לְכָאוֹרָה דְּאַף אִם עָשָׂה דָּבָר אֶחָד אֲפִיָּה אוֹ בִּשּׁוּל וְלֹא נִחְסַר אֶלָּא הַשְּׁנִיָּה אָסוּר, וְאִם כֵּן לְכָאוֹרָה דְּמַסִּיק הַתְחֵל בְּעִפּוֹתוֹ אוֹ בְּתַבְשִׁילָיו גּוֹמֵר הַיְינוּ בְּעֵל כָּרְחֵךְ אוֹתָהּ הָעֲשָׂה וְאוֹתוֹ תַּבְשִׁיל כֵּן נִרְאֶה לְכָאוֹרָה מִלְּשׁוֹנוֹ. וְגַם בְּרַשׁ"י דְּמַתְנִיתִין (טו: ד"ה אכלו) כָּתַב נָמֵי דְּלָהְדְיָא אֲכָלוֹ אוֹ שֶׁאָבַד קֹדֶם שֶׁבִּשֵּׁל כָּל צָרְכֵי שַׁבָּת, מִבְּאֹר נָמֵי דְּלֹא כְּמוֹ שֶׁדַּיָּק הַשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת אֹם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר דְּרַשׁ"י מְפָרֵשׁ דְּאַבַּיֵּי דְּאָמַר נְקַטִינַן חוֹלֵק עַל הַמִּשְׁנָה, דְּאֵנֵן נְקַטִינַן כֵּן לְהַלָּכָה לְמַעֲשֶׂה אוֹ דְּאַבַּיֵּי מְפָרֵשׁ כֵּן לְמַתְנִיתִין דְּלֹא כְּהַבְנָתָהּ הַפְּשׁוּטָה. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּכֵיוָן דְּרָאֲבַ"ד [כְּפִי מַה שֶׁהֶעְתִּיקוּ הָאַחֲרוֹנִים חַיִּים] מְשַׁמֵּעַ לְהַדְיָא לְאָסוּר וְכֵן מְשַׁמְּעוּת הָרַמְב"ם לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בַּ"ל וְכֵן בְּרָאֲבַ"ן הַמּוּבָא בְּקָרְבָּן נְתַנְאֵל וְכֵן הוּא בִּלְשׁוֹן רַשׁ"י בְּמַשְׁנָה, אֵין נָבוֹן לְזוּז מִפְּסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וְאַחֲרוֹנִים:

כ * מִי שֶׁלֹּא עֵרַב וְכוּ'. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק נו) דְּבָנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם נִטְפָּלִין לוֹ, כֵּן כָּתַב הַיָּם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פרק ב סי' י) וְהָעְתִּיקוּהוּ הָאַחֲרוֹנִים. אוּלָם לְעִנְיַן מִשְׁרְתוֹ שֶׁלּוֹ הָעִבְרִית לֹא אֵדַע, דִּלְכְאוֹרָה הָרֹא"ש בְּפֶרֶק ב' סִימָן ו' תְּלוּי דִּין מִי צָרִיךְ עֵרוּב לְעַצְמוֹ אוֹתוֹ אִישׁ שֶׁמְּזַכִּין עַל יָדוֹ, וְכֵיוָן דְּקַיְימָא לָן דְּעַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִים יוּכַל לְזַכּוֹת לַאֲחֵרִים מִפְּלִיגָא לְכָאוֹרָה צְרִיכִין עֵרוּב לְעַצְמָן וְאֵין נִטְפָּלִים לוֹ, אִם לֹא שֶׁנָּתַן הֶעָרוּב לְיָדָם אוֹ שֶׁזָּכָה לָהֶן עַל יְדֵי אַחֵר. וּלְדִבְרֵי מָתָּר לוֹ לַאֲפוֹת פַּת אַחַת וְכוּ'. (פו) אֲכָל בָּאֳמֶת נָכוֹן מְאֹד שֶׁיִּקְּנֶה קִמְחוֹ לַאֲחֵרִים כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לַאֲפוֹת עֲבוּרוֹ לְלֶחֶם מִשְׁנָה: (סב) בְּצִמְצוּם פַּת אֶחָד. הַיְינוּ אֲפִלּוּ פַּת (פמ) גְּדוֹל שֶׁיִּהְיֶה דַּי לוֹ לְכָל הַשַּׁבָּת, וְהִתִּירוּ לוֹ בְּכָל זֶה כְּדֵי חַיָּיו מִשּׁוּם כְּבוֹד שַׁבָּת. וּפְשׁוּט דְּאִם יֵשׁ לוֹ פַּת אֶחָד שֶׁנִּשְׁאַר לוֹ מִיּוֹם טוֹב אָסוּר לוֹ לַאֲפוֹת (פט) מִשּׁוּם לֶחֶם מִשְׁנָה: (סג) הָוֵי כְּמִי שֶׁלֹּא עֵרַב וְכוּ'. דְּכֵן תִּקְּנוּ חֲכָמִים שֶׁיִּפָּרַט עִקָּרֵי הַמְּלָאכוֹת, וְאִם פֵּרַט (ע) רַק מִקְצָתוֹ כְּגוֹן שֶׁאָמַר רַק לַאֲפוֹתִי וְלֹא הִזְכִּיר בְּשׁוּל וְהַטְמָנָה, אָסוּר בָּהֶם. (פת) וְיֵשׁ חוֹלְקִין עַל עִקַּר דִּין זֶה שֶׁכְּשֶׁבִּשֵּׁל כְּשֵׁרָה לְכָל הַפָּנִים טוֹב לְהַחְמִיר אִם לֹא הִנִּיחַ עֵרוּב: כ (פא) הַיְינוּ לְאַפּוקֵי מִסְּבָרַת בַּעַל הָעִטּוּר (ח"ב דף קמח:) כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בַּבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש על דברי): (פג) כֵּן מוֹכִח מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ: (פד) דְּאוֹ מִקָּמַח שֶׁלָּהֶם בְּוַדַּאי מַתִּירִים הֵם: (פה) גְּמָרָא (יז.): (פו) אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כז) וְחָמַד מֹשֶׁה (סי"ד) וְהַגְּרַ"ז (סכ"ט) וְחַיֵּי אָדָם (שם סי"ד) וּכְהַסְכָּמַת בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש ואם אין) וְרַשַּׁ"ל (ים של שלמה פרק ב סי' כו) [וְדִלְדִּלָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה (אות ז)] וּכְרַעַת הָרַשְׁבָּ"א (עבודה"ק שם סי' ג). וְלוּלֵי דְּבָרֵיהֶם יֵשׁ מְקוֹם עִיּוּן בָּזֶה כֵּיוָן דְּהָרִי"ף וְהָרַמְב"ם הִשְׁמִיטוּ כָּל עִקַּר דִּין זֶה וְכֵן הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל הִשְׁמִיטוּ, וְדֵי לָנוּ אִם נָקֵל כְּמָה שֶׁהִקֵּל הָרַשְׁבָּ"א בְּהַדְיָא, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם הַמֵּקֵל יֵשׁ לוֹ עַל מִי לִסְמֹךְ: (פז) אֲחֵרוֹנִים: (פס) הַפּוֹסְקִים סָתְמוּ דִּבְרֵיהֶם וּמִסְתַּבְּרָא דְּשִׁעוּרוֹ כְּפִי מַה שֶּׁצָּרִיךְ לוֹ לְמָזוֹנוֹתָיו לְכָל הַשַּׁבָּת וְכֵן בִּקְדֵרָה, וְאֵין צָרִיךְ לְצַמְצֵם כְּלָל בְּזֶה. וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּצִמְצוּם הַיְינוּ שֶׁלֹּא לְהַרְבּוֹת בְּמִינֵי הַחֲמִם וְכֵן בְּמִינֵי תַּבְשִׁילִין דַּהְלֹא יְרַבֶּה בְּמַלְאכָת לֵישָׁה וְכֵן בְּטַרַח תִּקּוּנֵי הַבִּשּׁוּל, עַיֵּן סִימָן תק"ג: (פם) מוֹכִח מֵאַחֲרוֹנִים הַנַּ"ל, אֲבָל אִם הִפַּח שִׁיֵּשׁ לוֹ אֵינוֹ מְסַפֵּיק לוֹ לְאַכְילָה לְכָל הַשַּׁבָּת מִסְתַּבְּרָא דְּמֻתָּר לוֹ לָאֲפוֹת עוֹד פַּת: (פ) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דיני עירובי תבשילין סט"ו): (פא) רַשַּׁ"ל (שם סי' ח) וּמוּבָא בְּטַ"ז סָעִיף קָטָן י"ח וְהִסְכִּים גַּם כֵּן לְדַעְתּוֹ [וְאָלָּא שֶׁלְּשׁוֹנוֹ מְגֻמְגָּם קְצָת], וְכֵן הִסְכִּים בְּמוֹר וּקְצִיעָה דְּכֵן נִרְאֶה מִסְּתִימַת הַמִּשְׁנָה וְשַׁ"ס דִּילָן שֶׁלֹּא הִזְכִּירוּ כְּלָל נָפָשׁ שֶׁל בְּהֶדְיָא עֵרוּבָא הַנִּזְכָּר בֵּירוּשַׁלְמִי (פ"ב ה"א) וּמִשְּׁמַע דְּהוּא רַק לְמִצְוָה בְּעָלְמָא דְּלֹא כְּמִגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ"ג, אֲבָל שְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וְהַמִּגֵּן אַבְרָהָם דְּהֶאֱמִירָה מֵעִבֵּב:

בַּאֵר הַיטֵב

רַק נֵר אֶחָד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף כ':

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְרַק שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ שַׁבָּת: (נג) לְהַנִּיחוֹ לְשַׁבָּת. אֲבָל לְהַנִּיחוֹ (עו) לְחֹל בְּכְהַאי גַּוְנָא גַּוְנָא וּלְבַשֵּׁל אֲחֵרִים לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב, אָסוּר, וְכַנַּ"ל (ס"ק נא): יט (נד) מֻתָּר לְהַדְלִיק. דִּלְהַדְלָקַת הַנֵּר אֵין צָרִיךְ עֵרוּב, וּלְדַעַת זוֹ (עז) אֵין אוֹמְרִין בְּנֶסַח בְּהֶדְיָא עֵרוּבָא וּלְאַדְלוּקֵי שְׁרָנָא: (נה) וְיֵשׁ אוֹסְרִין. הָרַבֶּה (עמ) אַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דְּעִקַּר כְּדַעַת זוֹ וּלְכָךְ אָנוּ אוֹמְרִין בְּנֶסַח בְּהֶדְיָא עֵרוּבָא גַּם לְאַדְלוּקֵי שְׁרָנָא דְּגַם זֶה נִתָּר עַל יְדֵי הָעֵרוּב, אֶלָּא דְּאִם הִנִּיחַ כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ לָאֲפוֹת וּלְבַשֵּׁל, נֶאֱכַל הָעֵרוּב וְלֹא אָמַר (עט) אֵין אָסוּר בְּדִיעֲבַד דְּמִמֵּילָא נִגְרַר גַּם זֶה, אֲבָל אִם לֹא הִנִּיחַ כְּלָל אָסוּר וְרַק נֵר אֶחָד מֻתָּר לְהַדְלִיק בְּכָל אֹפֶן. (פ) [א]וְיֵשׁ מְקִלִּין כְּדַעַת רִאשׁוֹנָה לְהַדְלִיק כָּל מַה שֶּׁרוֹצֶה. (פא) וּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן שֶׁיְּקַנֶּה לָאֲחֵרִים וְהֵם יַדְלִיקוּ לוֹ, אוֹ יִסְתַּפֵּק בְּנֵר אֶחָד: כ (נו) מִי שֶׁלֹּא עֵרַב וְכוּ'. וַדַּוְקָא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הָעִיר שֶׁאֵינוֹ נִטְפָּל לְעִסְתּוֹ וּלְתַבְשִׁילוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֲבָל אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ שֶׁל אָדָם כֵּיוָן שֶׁעֵרַב הַבַּעַל הַבַּיִת הֵם נִטְפָּלִין לוֹ וּמֻתָּרִין לְבַשֵּׁל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֵרְבוּ לְעַצְמָן כְּלָל וְגַם הוּא לֹא זָכָה לָהֶם עַל יְדֵי אַחֵר: (נז) לַאֲחֵרִים וַאֲפִלּוּ בְּבֵיתָם. קָא מַשְׁמַע לָן (פב) דְּלֹא אָמְרִינַן כֵּיוָן שֶׁהֵם עֵרְבוּ וְיכוֹלִים לְבַשֵּׁל לְעַצְמָן יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת שְׁלִיחַ עֲבוּרָן, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא לֹא עֵרַב אִסּוּרָא רָמֵי עֲלֵה לְבַשֵּׁל: (נח) וְגַם אֲחֵרִים וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר (פג) אֲפִלּוּ בְּבֵיתָם: (נט) לְבַשֵּׁל לוֹ. הַיְינוּ (פד) מִקְּמָחוֹ, דְּאַף שֶׁהֵם עֵרְבוּ לֹא הַתִּר לָהֶם לְקַח קֶמַח שֶׁלּוֹ דָּגָם (פה) קִמְחוֹ נָאֶסַר כָּל זְמַן שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ: (ס) לַאֲחֵרִים שֶׁעֵרְבוּ בְּמַתָּנָה. הַיְינוּ בְּמִשִּׁיכָה לִרְשׁוּתָם, אוֹ בְּהַגְבָּהָה בְּכָל מָקוֹם, דְּאִלּוּ בְּקִנְיָן סוּדָר, אָסוּר [אַחֲרוֹנִים]: (סא) וְאִם אֵין שָׁם אֲחֵרִים וְכוּ'. (פו) וְהָאַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם אֲחֵרִים אֶלָּא שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַקְנוֹת לָהֶם מֵאֵיזֶה טַעַם, גַּם כֵּן אָסוּר לְבַשֵּׁל עֲבוּרוֹ. (פז) וְכֵן מִשְׁמַע מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ: (סב) בְּצִמְצוּם פַּת אֶחָד. (פח) וְאִם הִנִּיחַ לָהֶם פַּת אֶחָד שֶׁלֹּא בְּצִמְצוּם אֵין לוֹ עַכְשָׁו עֵצָה אֶלָּא שֶׁיִּתֵּן לָהֶם מִקְצָת מִקִּמְחוֹ וְיַחְזִיר לוֹ מִמֶּנּוּ כְּשִׁעוּר הַצָּרִיךְ לוֹ, וְאִם אֵין לוֹ קִמְחוֹ אֶלָּא פַּת אֶחָד יִתֵּן לָהֶם מִקְצָת מִן הַפַּת וְיַחְזִיר לוֹ מִמֶּנּוּ כְּשִׁעוּר הַצָּרִיךְ לוֹ, וְאִם אֵין לוֹ אֶלָּא כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס אֵין לוֹ עֵצָה אֶלָּא שֶׁיִּתֵּן לָהֶם הַכֹּל וְיַחְזִיר לוֹ מִמֶּנּוּ כְּשִׁעוּר הַצָּרִיךְ לוֹ, וְאִם אֵין לוֹ אֶלָּא כְּדֵי אֲכִילַת כַּזַּיִת